

המקנא פרק ראשון סוטה

כח א מיי מ"ד מולטמ
סוטה הלכה י'
בב ב מיי עס הל' טו:
ג מיי פ"ג מהל' סוטה
הל' גנ]:

תוספות שאנין

שהיו שקרי נינהו והאי דלא ברקי לה מיא משום דשמא בעלה בא עליה בדרך דאין המים בודקין אותה. והישב לו ר"ת תשובתו בדרך דמשני רב יוסף דאימר זכות תלה לה. והיה דבא עליה בדרך התלה ואפילו לרב ששת דפליג עליה ואמר דאין זכות תולה לה ליכא למיחש שמא בא עליה לא מיבעיא לרבנן דאמרי מוסרין לה שני תלמידי חכמים שלא בא עליה דליכא למחשד להכי אלא אפי' לר' יהודה דאמר דאפי' בעלה שלא בא עליה בדרך ליכא למיחש דאטו שופטני עסקי' שאינו מנוקח מעין שבא עליה בדרך ואחר כך משקה אותה אלא לאו ש"מ ליכא למיחש להכי. ותודע דאיכ' לר' שמעון אתה מרואה לעז על הטהורות ששתו שאמרו טמאות היו אלא שבעליהן באו עליהן בדרך דליכא למיחש דר' שמעון סבר דכמו דבנות לא תלינן עדות נמי לא תלינן דהא כיון^(א) דמקרא נפקא לן דאין המים בודקין אשתו כשבא עליה בדרך תלינן דלא פליג ר' שמעון אקרא דה"ש משמע לקמן דפרכי' ליה לר' שמעון איכא עדות במדינת הים ומשני עדות דמדינת הים לאו שכיב ואמאי לא קאמר עדים במדינת הים לא תלינן ש"מ דסבירא ליה^(ב) כיון דהלו בקרא^(ג) ומה שאמר בעון בני ובנותיו של אדם אין המים בודקין הים לא שכיב ואמאי לא קאמר עדים במדינת הים. לחוש שמתנונה כדפרי' ועוד דלקמן אמרי' דאין זה מן הטהרה אלא דברי קבלה שנתקנו ריב"ז מלהקנות מפני שרוב המנאפין ומייחי קרא מדברי קבלה. רב ששת סבר לא פליגי בענין רובי במתנונה דכי פליגי רבנן בסוף שריא מתה באותה מיתה לחוד אבל במתנונה לא אפלוג דכל זה זכות תולה מתנונה היא וזו הואיל ולא מתנונה לא תלה לה זכות אלא שאינה ראויה ליבדק כלל משום עדים. ורב יוסף סבר ראויה ליבדק משום עדים רק הדוכות תלה לה ואי משום דלא מתנונה הא מני רבנן דתלה לה ולא איירי במתנונה כלל דקסברי לא היה מתנונה. ואילו שבנותיהן נשרפות מנחת קנאות עשירית האפה קמה שעורים נשרפות למטה דבית הדין:

א ע"י רש"י לקמן דף ק' דף י' ד"ה לא פסיקא.
ב נראה דל"ל כיון דכמי צקא תלין ומה שאמר וכו'.
ג אולי ל"ל והאי דלא אמר דלא ברקי לה מיא משום עין משפט גור מצוה.

בי קדוש מעיקרא שפיר קדוש משום הכי נשרפת. קשיא כיון דהוא היה מביא מנחתו עליה אמאי נשרפת מאי שנא מהא דמתן צפרק ד' ^(א) במסכת נזיר (דף כד): האשה שנדרה בזמיר והפרישה את צהמטה בזמיר והיפר לה בעלה אם שלו היתה הצהמה תלף ותרעה צעד ואם שלה היתה הצהמה חטאת תמות ואע"ג דבשעת הקדש הות צת מקדש דק"ל דבעל מינו גיזי ואפ"ה אמר כיון דמשלו היתה תלף ותרעה צעד דנפקא לחולין ומנן נמי התם שדר בזמיר והלך להביא צהממו^(ב) מי אם עד שלא נגנזה צהמה נדר הרי הוא נזיר ואם משנגנזה צהמה נדר אינו נזיר והכי נמי הווי עדים צעולס קודם הקדש ולאו אדעתא דהכי הקדיש ^(ג) הלא דלמרי צ"ש צפרק יש נוחלין (ב"ב דף קכ): וצפרק צ"ש במסכת נזיר (דף לא): דיש שאלה להקדש למה אינו נשאל עליה ותלף לחולין: **ד**בי קדוש מעיקרא במעוה קדוש. ואין להקשות והא חשם תלוי אע"ג דכי קדוש מעיקרא צטעות קדוש דלא חזי לכפר מידי היכא דלף חטא ואפ"ה תנן צפרק צהמא דכריתות (דף גג): המביא חשם תלוי ורודע שלא חטא ירעה עד שיסתאצ דהא מפרש התם טעמא משום דלבו נוקפו גמר ומקדיש:

גזירה שמא יאמרו מוציאין מב"י שרת לחולין. ואי תקשה כל הי דמתן תלף ותרעה צעד נגזור שמא יאמרו מוציאין מקדושת הגוף לחולין מרין התם לא מוכחא מילתא וליכא היכירא צין קדושת פה לקדושת הגוף ויאמר קדושת הפה היה אצל הכא איכא היכירא צין קדושת הפה לקדושת כלי שרת וכו' צפרק שתי מדות (מנחות דף טז) וצפרק המודה (סס דף עט):

קרב הקומץ ולא הספיק בו. נראה דהוא הדין אם קרב הקומץ וצאו עדים שנטמאה דלמר נמי כיפרה ספיקה דהכי אמר צפרק צהמא דכריתות (דף כו): גזי חטאת העוף הבא על הספק אם ^(א) משמיה דמו נודע לה שילדה אסורה אפילו צהנאה שעל הספק צהת כיפרה ספיקה:

נמצאן עדים זוממין. נראה ^(א) דלקדשה בכלי קאי וקודם קמינא דלאחר הקמינא איכא איסורא דרבנן ונשרפת דמוקמינן נמי התם הא דמתן משנמלקה נודע לה הרי זו תקצר צנודע לה שלא ילדה וצדין הוא דמותרת צהנאה ומאי טעמא תקצר מדרבנן: **ו**מהורה ויא שתולא אה זבות. מהכא משמע דבעלה מותר צה לאלתר ולא אמרי' ימתין עד שלש שנים שמא זכות תלתה לה דאם היה אסור צה היכי הוה מצינו למיקרי צה ונקמה ומורעה זרע וכן הראני רבי צירושלמי ונקמה האיש מעון ^(א) אינה חושש שמא תלה זכות ואמאי כמ"ד הזכות תולה ואינה ניכרת: יש

יש עליה לעשות שהרי צהכשר קרבה יצא וישקה אותה ומיבדק וכיון דצהכשר קרבה שיריה נאכלין כל זמן שלא אירע צהן פסול בגופן: **ל**ה עדים שהיא טמאה. אמעיקרא קאי קודם הקטרה: נמלאו עדיה זוממין. עדי סתירתה שעל ידהם צהה לך: **מ**נחה חולין. לא קדושת פה ולא קדושת כלי ^(א) ואין מועלין צה דבטעות הוה. אלמא לא אמרינן מישרף מדרבנן כי נמצאו עדיה זוממין שמא יאמרו מוציאין מכלי שרת לחול וש"מ כי קתני צאו לה עדים שהיא טמאה מנחתה נשרפת מדאורייתא קאמר דבת מקדש הוא: **ק**לא אים להו. הכל יודעין שהקדישה טעות: **כ**ווסיה דרב ששם. דאין המים צודקין סוטה שיש לה עדים: **ו**לא מטעמיה. דועד אין צה דההוא לאו לספק סוטה מידריש אלף לטוטה ודאי צעד אחד אלף מקרא אחרניא נפקא: **ט**הורה. ואם לא נטמאה האשה וטהורה היא ונקמה ומורעה זרע [בגמדר] והוה ליה למיכתב ואם לא נטמאה ונקמה וגו' וטהורה היא לדרישה למידרש הכי טהורה מרעה זרע ולא שניצולת מן המים מפני שהיו עדים צטומאמאה: **ו**טהורה. וי"ו יתירא למעוטי שתלתה לה זכות דצהה לא אמר קרא ומורעה זרע: היא. ולא הניצולת מן המים על ידי שהיה קלקולה מפורסם לכל שכבר היו נושאות ונותנות צה לדבר צה: **מ**זרות צלננה. נשים טוות צלננה: ופרכין ורבי שמעון. דלמר [לקמן כג]: אין זכות תולה נהי דוי"ו לא דריש מיהו יש לה עדים נפקא מקרא קשיא דלמה מוציא חס רע על הטהורות ויאמרו עדים היו להם:

האומרם טמאה אני. שהודתה לציט דין על קלקולה שהיו מאיימין עליה כדמני ממני^(א): **מ**קמי דקדושו. בכלי שרת: **ס**יפוק לחולין. צפדין שלא היה קדושת הגוף אלף קדושת פה וכל המנחות נפדות כל זמן שלא קדשו בכלי^(א): **א**לא לצטר דקדושו. דכלי שרת מקדשין את הראוי להם שלא לצאת עוד לחולין כדמני^(א) כל הנוגע צהם יקדש וליקרב אינה ראויה שהרי אינה צהה אלף להזכיר עונה של זו שצדק והרי היא צדוקה ועומדת ולנדבה נמי לא חוץ להקריצה דמנחת שעורים אינה כשירה אלף לטוטה ולעומר: **א**י אמרם צלמא מים צודקין אוסה. אם שמתה עד שלא צאו עדים אלמא צשעה שנימנה בכלי ראויה היתה לכלי שרת דהיא שעתא צת מיקדשא ומיקרב היא מספק כשאר מנחת סוטה הלכך כי קדיש בכלי שפיר קדיש ומשום הכי כי אתו עדים איפסלא מהקריצה מכאן ולהבא ולא נפקא לחולין ונשרפת: **א**לא אי אמרם אין המים צודקין אוסה. הואיל ולא ליצדק עומדת ולא ראויה היא למנחה: **י**טיגיל מילתא למפרע. דלא היתה ראויה לכלי ואין כלי שרת מקדשין אלף הראוי להם כדלמר צוצחים (דף פז): **י**סופוק לחולין. צלף צדין שקדושת פה שלה וקדושת כלי שלה הכל צטעות שהיינו צצורים שהיא טעונה מנחה ואינו כן והקדש לאמר שקדשה בכלי ועל זנות זה צאו העדים ולא על טומאה של סתירה ראשונה הילכך כי קדשה בכלי צת מקדש ומקרב הואי דלא הווי לה והיגויה עדים: **ש**לצרה לנקביה. והיגויה והלכה וזינתה: **ד**אטו פרחי כהונה ציפיה. של ראשה תלויים לה שלא תשמט מידם: **ל**עולס דראמרינן מעיקרא. כדכיה סלקא דעמיה צרישא שעל טומאת סתירה ראשונה צאו ואפילו הכי לא קשיא לרב ששת דהא דקאמר צדין דלא חוץ לקדיש מייפוק לחולין אין הכי נמי מדאורייתא יצאת לחולין ומדרבנן היא נשרפת לפי שאין הכל צקיאין צהלכות לידע צצטביל

שהיו לה עדים לא היתה ראויה לקדש ואחו למימר מוציאין דבר שקדיש בכלי שרת לחולין: **פ**רי היא ככל המנחות. שנטמאו עד שלא קדשו בכלי ותפדה ויציא צדמיה את המנחה: **ק**דש הקומץ. שקמנא ונתן הקומץ בכלי שרת קדש צקדושת קומץ שהמנחה טעונה ארבע צבדות כנגד ארבע צבדות של דם וצחים קמינא מתוך כלי שרת כנגד שמיטה שהסבין של כלי שרת מקדש את הדם ומתן כלי להקדיש הקומץ בכלי שרת שני כנגד קבלת דם הולכה כנגד הולכה והקטרת הקומץ כנגד זריקת הדם: **ש**מת הוא. ושוב אינה שותה דלמאן צעינן למשרייה: **פ**רי היא ככל המנחות. שאירע צהן פסול צין קמינא להקטרה ומישרף למטה: **ו**לא הספיק. כהן לאכול את השירים: **כ**יפרה. מנחה זו את ספיקה. האי כפרה לאו כפרת עון הוא ולא הזכרת עון אלף כפרה הראויה לה קאמרינן שעשתה מנחה זו צשעת הקטרת קומנא כל מה

שהיו לה עדים לא היתה ראויה לקדש ואחו למימר מוציאין דבר שקדיש בכלי שרת לחולין: **פ**רי היא ככל המנחות. שנטמאו עד שלא קדשו בכלי ותפדה ויציא צדמיה את המנחה: **ק**דש הקומץ. שקמנא ונתן הקומץ בכלי שרת קדש צקדושת קומץ שהמנחה טעונה ארבע צבדות כנגד ארבע צבדות של דם וצחים קמינא מתוך כלי שרת כנגד שמיטה שהסבין של כלי שרת מקדש את הדם ומתן כלי להקדיש הקומץ בכלי שרת שני כנגד קבלת דם הולכה כנגד הולכה והקטרת הקומץ כנגד זריקת הדם: **ש**מת הוא. ושוב אינה שותה דלמאן צעינן למשרייה: **פ**רי היא ככל המנחות. שאירע צהן פסול צין קמינא להקטרה ומישרף למטה: **ו**לא הספיק. כהן לאכול את השירים: **כ**יפרה. מנחה זו את ספיקה. האי כפרה לאו כפרת עון הוא ולא הזכרת עון אלף כפרה הראויה לה קאמרינן שעשתה מנחה זו צשעת הקטרת קומנא כל מה

שהיו לה עדים לא היתה ראויה לקדש ואחו למימר מוציאין דבר שקדיש בכלי שרת לחולין: **פ**רי היא ככל המנחות. שנטמאו עד שלא קדשו בכלי ותפדה ויציא צדמיה את המנחה: **ק**דש הקומץ. שקמנא ונתן הקומץ בכלי שרת קדש צקדושת קומץ שהמנחה טעונה ארבע צבדות כנגד ארבע צבדות של דם וצחים קמינא מתוך כלי שרת כנגד שמיטה שהסבין של כלי שרת מקדש את הדם ומתן כלי להקדיש הקומץ בכלי שרת שני כנגד קבלת דם הולכה כנגד הולכה והקטרת הקומץ כנגד זריקת הדם: **ש**מת הוא. ושוב אינה שותה דלמאן צעינן למשרייה: **פ**רי היא ככל המנחות. שאירע צהן פסול צין קמינא להקטרה ומישרף למטה: **ו**לא הספיק. כהן לאכול את השירים: **כ**יפרה. מנחה זו את ספיקה. האי כפרה לאו כפרת עון הוא ולא הזכרת עון אלף כפרה הראויה לה קאמרינן שעשתה מנחה זו צשעת הקטרת קומנא כל מה

שהיו לה עדים לא היתה ראויה לקדש ואחו למימר מוציאין דבר שקדיש בכלי שרת לחולין: **פ**רי היא ככל המנחות. שנטמאו עד שלא קדשו בכלי ותפדה ויציא צדמיה את המנחה: **ק**דש הקומץ. שקמנא ונתן הקומץ בכלי שרת קדש צקדושת קומץ שהמנחה טעונה ארבע צבדות כנגד ארבע צבדות של דם וצחים קמינא מתוך כלי שרת כנגד שמיטה שהסבין של כלי שרת מקדש את הדם ומתן כלי להקדיש הקומץ בכלי שרת שני כנגד קבלת דם הולכה כנגד הולכה והקטרת הקומץ כנגד זריקת הדם: **ש**מת הוא. ושוב אינה שותה דלמאן צעינן למשרייה: **פ**רי היא ככל המנחות. שאירע צהן פסול צין קמינא להקטרה ומישרף למטה: **ו**לא הספיק. כהן לאכול את השירים: **כ**יפרה. מנחה זו את ספיקה. האי כפרה לאו כפרת עון הוא ולא הזכרת עון אלף כפרה הראויה לה קאמרינן שעשתה מנחה זו צשעת הקטרת קומנא כל מה

(א) לקמן כג: [מוספתא פ"ב], (ב) כריתות כד, (ג) [במוספות לקמן כ. ד"ה דומה וכו' תמא פירוש על מלה זו], (ד) [ע"י מוספות סנהדרין ד. ד"ה ור"ש], (ה) [לקמן א. א. מנחות ק. א.], (ו) [בזחים פו. מ. א.], (ז) [ערכין כג. א. ט] ג"ר רש"י מועלת צה דבטעות כו'.

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה כי וכו' דמסכת נזיר וכו' את צהמטה ואח"כ היפר לה בעלה: (ב) בא"ד להביא צהממו ומצאה שנגנבה חס עד שלא וכו' והבא נמי: (ג) ד"ה קרב וכו' הבא על הספק אם משבמלקה נודע לה שלא ילדה אסורה וכו' צהת מתחלתה סיפרה ספיקה והלכה לה הס"ד: (ד) ד"ה נמלאו וכו' נראה דקאי אקדישה כלי וקודם וכו' דמתן אם משמלקה: (ה) ד"ה וטהורה וכו' אינו מושש:

גליון הש"ס

גב' קדש הקומץ וכו'. ע"י לקמן דף כב ע"ב מ"ה אלו: תוס' ד"ה כי קדוש בו ועוד כו'. ע"י מ"מ פ"א ה"ד מהל' משה"ק:

מוסף רש"י

הרי היא ככל המנחות. שנטמאו עד שלא קדשה בכלי ותפדה. ותלף לחולין ומהמנחת יקנה אתה. ונשרף. שקדשה קדושת הגוף ואינה יולאה עוד לחולין [לקמן כג.]. נמצאו עדיה זוממין. אומן שאמרו שנטמאה עס האיס

(בכריתות כ. ד.)

א ע"י רש"י לקמן דף ק' דף י' ד"ה לא פסיקא.

ב נראה דל"ל כיון דכמי צקא תלין ומה שאמר וכו'.

ג אולי ל"ל והאי דלא אמר דלא ברקי לה מיא משום עין משפט גור מצוה.

דלף ברקי לה מיא משום עין משפט גור מצוה.

הננין עדים צהמ"י ועוד דל"כ היו ממנונה כדפ' לקמן צפמן.